

ה"ת 11631/01/23 - מא. קוגן בע"מ נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בירושלים

ה"ת 11631-01-23 מא. קוגן בע"מ נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט ציון סהראי
מבקשת מא. קוגן בע"מ באמצעות עו"ד מירי לוין
נגד מדינת ישראל
משיבה

החלטה

1. בפני בקשת המבקשת להשבת רכב מסוג סקודה מ.ר. 2144512 (להלן: "הרכב" או "התפוס").

מדובר ברכב המצוי בבעלות המבקשת, שנתפס על ידי המשיבה ביום 29.3.22 לאחר שנהג הרכב, עובד שכיר אצל המבקשת, נתפס כשבתוך הרכב חומר החשוד כסם מסוכן. הנהג נעצר, נחקר ושוחרר. המשיבה לא הגישה כתב אישום כנגד הנהג.

2. לטענת המבקשת, משך חודשים לא ידעה מה עלה בגורל הרכב, עד שפנתה בחודש יולי 2022 למשיבה וביקשה לקבלו לרשותה. המשיבה סירבה. המבקשת טענה, כי מדובר ברכב שהועמד לשימוש של עובד בחברה (שכבר לא עובד בחברה), שביצע את העבירות בהן נחשד ללא ידיעתה ומבלי שיש למי בחברה קשר לעבירות אלה. עוד טענה, כי אין הצדקה להמשיך ולהורות על המשך ההחזקה ברכב.

3. לטענת המשיבה, מאחר ובוצעה עבירה באמצעות הרכב, בכוונתה לפעול ולבקש חילוטו, ומכאן סירובה להשיבו למבקשת.

4. הצדדים אינם חלוקים על כך שלמבקשת אין קשר לחשד הנחקר, וכן על כך שהמבקשת היא הבעלים של הרכב התפוס.

דין והכרעה

5. לאחר ששמעתי את הצדדים ועיינתי בתיק החקירה הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להתקבל.

6. הרכב נתפס בהתאם להוראות סעיף 32 (א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט - 1969 (להלן: "הפקודה"), אשר קובע:

"רשאי שוטר לתפוס חפץ, אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור, עבירה, או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, או שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה."

המשיבה טענה, כי ברכב נתפס חומר החשוד כסם, ועל כן נתפס כדין.

7. כעת, יש לבחון האם המשך החזקת הרכב נעשה כדין.

סעיף 35 לפקודה קובע:

"אם תוך ששה חדשים מיום תפיסת החפץ על ידי המשטרה, או מיום שהגיע לידיה, לא הוגש המשפט אשר בו צריך החפץ לשמש ראיה ולא ניתן צו על אותו חפץ לפי סעיף 34, תחזיר המשטרה את החפץ לאדם אשר מידיו נלקח; אך רשאי בית משפט שלום, על-פי בקשת שוטר מוסמך או אדם מעוניין, להאריך את התקופה בתנאים שיקבע."

מאז נתפס הרכב חלפו כ- 10 חודשים, במהלכם לא פנתה המשיבה לבית המשפט לבקש הארכת תקופת החזקת התפוס. כמו כן, לא הוגש כתב אישום כנגד מאן דהוא. בנסיבות אלה, היה על המשיבה לפעול להשבת התפוס. סעיף 35 לפקודת סדר הדין הפלילי קובע מגבלה של 6 חודשים, שלאחריה יש לפעול להשבת התפוס ככל ולא הוגש משפט ולא ניתן צו לפי סעיף 34. כאמור לעיל, כתב אישום לא הוגש ולא הוגשה בקשה כלשהי למתן צו לפי סעיף 34 לפקודה.

יתר על כן, עיון בתיק החקירה מעלה, כי מאז נתפס הרכב לא בוצעה פעולת חקירה כלשהי. למעשה, נראה כי תיק החקירה שכב בחוסר מעש במשרדי המשיבה. למעט חקירת נהג הרכב, שבוצעה ביום מעצרו, 29.3.22, לא בוצעה אף פעולת חקירה. החומר החשוד כסם לא נשלח לבדיקת מעבדה, וממילא לא התקבלה חוות דעת באשר לטיבו, בעלי החברה לא זומנו לחקירה ולא בוצע חיפוש בטלפון הנייד של הנהג החשוד. כאמור, לא נעשה דבר. אין זה מתקבל על הדעת שהמשיבה תפעל לתפוס כלי רכב, שלא שייך לחשוד, ולא תבצע כל פעולת חקירה לצורך קידום החקירה במשך כ- 10 חודשים מיום שנתפס הרכב, כאשר כבר בחודש יולי 2022 נעשתה פנייה על ידי המבקשת להשבת הרכב. לפיכך, המשך החזקת התפוס נעשה שלא כדין, כאשר אי החוקיות שבהמשך ההחזקה מתעצמת נוכח כך שלא בוצעו פעולות חקירה כלשהן מאז נתפס הרכב. לדידי, די היה בכך כדי להצדיק השבת הרכב למבקשת.

8. בשלב הבא יש לבחון את תכלית התפיסה. כאמור, לטענת המשיבה בכוונתה לעתור לחילוט הרכב. לפיכך, על בית המשפט לבחון האם קיים פוטנציאל חילוט, וככל והמענה לשאלה זו חיובי, האם ניתן להבטיח את אפשרות החילוט באמצעים שפגיעתם בקניין המבקשת פחותה. אתיחס בקצרה למסגרת המשפטית הנוגעת לאפשרות חילוט הרכב.

9. קיימות שתי הוראות חוק מכוחן רשאית המשיבה לעתור לחילוט הרכב. האחת, בסעיף 39 לפקודה והשנייה בסעיף 36א לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג - 1973.

10. סעיף 39 לפקודה קובע:

צו חילוט (תיקון מס' 1) תש"ל-1970

39. (א) על אף האמור בכל דין, רשאי בית המשפט, בנוסף על כל עונש שיטיל, לצוות על חילוט החפץ שנתפס לפי סעיף 32, או שהגיע לידי המשטרה כאמור בסעיף 33, אם האדם שהורשע במעשה העבירה שנעשה בחפץ או לגביו הוא בעל החפץ; דין צו זה כדין עונש שהוטל על הנאשם.

(ב) ניתן חפץ כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה ולא חל עליו אחד התנאים האחרים האמורים בסעיף 32, לא יחולט אלא אם החפץ ניתן מאת בעליו, או מאת המחזיק בו כדין, או על דעתו, כשכר בעד ביצוע העבירה שעליה הורשע הנידון, או כאמצעי לביצועה, או בעד ביצוע עבירה אחרת הקשורה בעבירה שבה הורשע הנידון, או כאמצעי לביצוע העבירה האחרת; ואין נפקא מינה אם ביצע הנידון את העבירה האחרת ואם לאו, ואף אם לא נתכוון לבצעה.

(ג) צו חילוט לפי סעיף זה יכול שיינתן בין בגזר הדין ובין על פי עתירה מטעם תובע.

עיון בסעיף 39(א) מעלה כי נסיבות המקרה אינן מתאימות לאמור בו. סעיף זה מחייב הרשעתו בפלילים של בעל החפץ כתנאי לחילוטו. תנאי זה אינו יכול להתקיים, שכן מוסכם על הצדדים כי המבקשת, שהיא בעלת הזכויות ברכב התפוס, אינה חשודה בדבר. עיון בסעיף 39(ב) מעלה, כי נסיבות המקרה אף אינן מתאימות לאמור בו, שכן לא הועלתה כל טענה ולפיה הרכב נמסר לנהג על ידי המבקשת כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה. לפיכך, לא קיים כל פוטנציאל חילוט מכוח הוראות סעיף 39 לפקודה.

11. במאמר מוסגר יצוין, כי סעיף 40 לפקודה אף מקים לבית המשפט סמכות להורות על ביטול צו חילוט אם הוגשה בקשה על ידי בעל הרכוש שחלוט בתקופה של עד שנה מיום שניתן צו החילוט, כאשר תנאי הוא שבעל הרכוש איננו שותף לעבירה.

12. סעיף 36א לפקודת הסמים המסוכנים קובע, כי כאשר אדם מורשע בעבירת עסקת סמים יש להורות על חילוט רכוש ששימש לאפשר את ביצוע העבירה. עוד קובע הסעיף, כי בית המשפט לא יורה על חילוט הרכוש לפני ששמע את עמדת בעל הרכוש.

13. סעיף 36ג לפקודת הסמים המסוכנים קובע:

סייגים לחילוט רכוש (תיקון מס' 3) תשמ"ט-1989

36ג. (א) בית המשפט לא יצווה על חילוט רכוש לפי סעיפים 36א או 36ב, אם

עמוד 3

הוכיח מי שטוען לזכות ברכוש כי הרכוש שימש בעבירה ללא ידיעתו או שלא בהסכמתו, או שרכש את זכותו ברכוש בתמורה ובתום לב ובלי שיכול היה לדעת כי הוא שימש או הושג בעבירה.

מאחר והצדדים אינם חלוקים על כך שהמבקשת היא הבעלים של הרכב, ומאחר שאין חולק כי לא הייתה למבקשת כל ידיעה או הסכמה לכך שהרכב ישמש לביצוע עבירה פלילית, נראה כי לא ניתן יהיה לחלט את הרכב גם אם נהג הרכב יועמד לדין ויורשע בגין עבירות סמים, שכן החוק נוקט לשון ציווי קטגורית, האוסרת על בית המשפט לצוות על חילוט רכוש מכוח סעיף 36א אם טוען לזכות ברכוש הוכיח שהרכוש שימש בעבירה ללא ידיעתו או שלא בהסכמתו - **ע"פ 7376/02 ירון כהן נגד מדינת ישראל**. כאמור, הצדדים מסכימים כי למבקשת אין קשר לעבירות הנחקרות, וממילא לא הועלתה כל טענה בדבר ידיעה או הסכמה מצד המבקשת לביצוע עבירות סמים באמצעות הרכב התפוס. בנסיבות אלה, פוטנציאל החילוט קלוש עד לא קיים.

14. סוף דבר, מאחר והרכב מוחזק שלא כדין משך 4 חודשים (מעבר ל - 6 החודשים הקבועים בפקודה), נוכח כך שלא בוצעה פעולת חקירה כלשהי מאז נתפס הרכב ונוכח היעדר פוטנציאל לחילוט הרכב, אף אם יועמד נהג הרכב לדין ויורשע, יש מקום להיעתר לבקשת המבקשת ולהורות על השבת הרכב לרשותה, וכך אני מורה.

15. ככל ונרשם צו איסור דיספוזיציה על זכויות המבקשת ברכב - הוא מבוטל בזאת.

16. זכות ערר כדין.

17. המשיבה תוכל לתאם איסוף תיק החקירה מלשכתי מול מזכירות בית המשפט.

ניתנה היום, כ' טבת תשפ"ג, 13 ינואר 2023, בהעדר הצדדים.